

De medverkande musikkårerna

Flygvapnets Hemvärnsmusikkår i Gävle är en fortsättning på Bomhus Musikkår som bildades i början av 1900-talet. Kåren knöts till hemvärnet 1972 och anlitades flitigt av Hälsinge regemente (I 14) och Hälsinge flygflottilj (F 15) fram till nedläggningen av förbanden. Kåren är godkänd för framträdanden i statsceremoniella sammanhang och har sedan 1983 spelat vid högvaktsavlösningar under minst ett veckoslut per år. Kåren framträder sedan 1993 i flygvapnets uniform och dirigent är Lars Granberg.

Hemvärnets musikkår Uppsala bildades den 1 juli 1975 och är till numerären en av de största hemvärnsmusikkårerna i Sverige med över 50 musiker. Kåren engageras ofta av försvarsmakten med bland annat ceremonimusik vid Ledningsregementet i Enköping, Uppsala garnison och vid högvaktsavlösningar vid Stockholms slott. Även Hemvärnets musikkår Uppsala framträder i flygvapnets uniform, och dirigent sedan 2007 är Niclas Blixt.

Skutskärs Musikkår är en civil orkester, bildad i april 1944. Kåren kan ses som en efterföljare till de musikkårer som bildades redan i slutet av 1800-talet i det lilla brukssamhället. Skutskärs Musikkår är med sina 30 medlemmar numera den enda fullstora musikkåren i norra Uppland. Kåren dirigeras sedan i april 2007 av Gertove Nilsson.

Kära besökare!

Skutskärs Musikkår har på nytt nöjet att hälsa dig varmt välkommen till Älvkarleby och den andra upplagan av Toner från Laxön. Evenemanget genomfördes för första gången vid samma tidpunkt förra året och blev mycket uppskattat, och nu är det alltså återigen dags att låta uppemot 100 blåsmusiker sprida sina toner i den vackra miljön.

Samtliga kvarvarande byggnader på Laxön har efter renovering nu återfått sin forna glans, och i år är det extra roligt att kunna presentera en del av aktiviteterna i anslutning till officersmässen, en av Laxöns verkliga pärlor!

Laxön är ju verkligen klassisk mark vad det gäller militärmusik. Både Viktor Widqvist och Sam Rydberg var ju verksamma på ön, eftersom även Ing 1:s musikkår deltog vid broslagningsövningarna.

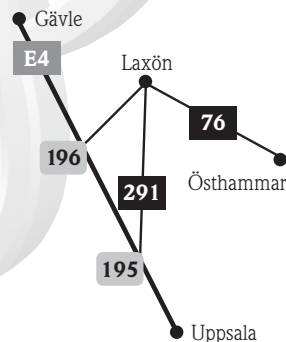
Toner från Laxön arrangeras av Skutskärs Musikkår som framträder tillsammans med hemvärnsmusikkårerna från Uppsala och Gävle. Det blir även framträdanden med mindre ensembler ur dessa kårer på olika platser under hela dagen som inleds med en invigningsceremoni i officersmässens musikpaviljong klockan 11.00. Dagen avslutas klockan 16.00 med en gemensam marschkonsert på Matsalsplanen där alla musikkårer framträder tillsammans.

Men Laxön erbjuder inte bara musik. Du kan även ta del av militärhistoria, titta på gamla uniformer och militärfordon samt provsmaka den klassiska "krigsrätten" ärtsoppa. Dessutom är givetvis öns ordinarie utbud med bland annat café och hantverksbutiker öppet för besökare. I samarbete med Kamratföreningen Sveaingenjören kommer vi även att erbjuda historiska tillbakablickar över Ing 1:s verksamhet på Laxön.

*Väl mött!
Skutskärs Musikkår
Styrelsen*

Hitta till Laxön

Kommunikationerna till Laxön är goda. Om du väljer att åka bil följer du skyltarna från E4 mot Älvkarleby och Älvkarlebyfallen. Använd avfarten vid trafikplats 195 eller 196. Vill du åka kollektivt är Upptåget från Gävle eller Upplands Väsby ett mycket bra alternativ. Tåget stannar vid stationen i Älvkarleby som ligger cirka 5 minuters promenad från Laxön.

INFORMATION

Detaljerad information hittar du på www.tonerfranlaxon.se
Där sker fortlöpande uppdatering av programpunkterna och övriga aktiviteter

Älvkarleby kommun: www.alvkarleby.se
Upplands Lokaltrafik: www.ul.se | Laxöns intresseförening: www.laxon.se

Toner från Laxön

Musik i unik militärmiljö mitt i Älvkarlebyfallen

Välkommen till en dag fylld av
blåsmusik vid Svea ingenjörskårs tidigare
övningsläger, Laxön i Älvkarleby

*Söndagen 13 september 2009
kl 11.00–17.00*

Början på den militära epoken

I augusti 1879 rekognoscerade kaptenen Adolf Billmanson vid Kungl. Fortifikationen Dalälven mellan Gysinge och Skutskär i förhoppning att hitta ett passande broslagningsställe för ingenjörtrupperna. Den bästa platsen visade sig finnas på Sand strax nedströms Älvkarlebyfallen, men det behövdes även en permanent lägerplats. Man bestämde sig för Laxön och arbetet med att iordningställa lägret på den skogsbeklädda och otillgängliga ön mitt i Älvkarlebyfallen påbörjades av en mindre arbetsstyrka från Pontonjärbataljonen i maj 1880. Den 26 juni samma år anlände resten av bataljonen som marscherat till fots från Stockholm. Manskaper inkvarterades i de 14 hyddor som byggts upp av förtruppen, och förhållandena var i början ganska primitiva.

Laxöns byggnader

Nya byggnader i olika stilar har uppförts på ön undan för undan. De tidigaste byggnaderna finns på öns norra del, alltså närmast Turisthotellet. Nere vid älvstranden ligger officersmässan som nyligen byggts om till konferensanläggning, och ovanför den branta backen efter Bifrostbron ligger bland annat officersvillan och befälsförläggningen som numera fungerar som vandrarhem. Det gamla stallet har byggts om till motions- och aktivitetshus och i öns nyaste byggnad, sjukstugan från 1939 i södra änden av lägergatan, finns numera en konstateljé. Alla byggnader på Laxön har därmed fyllts av olika aktörer och ön är ett mycket omtyckt besöksmål både för ortsbefolkning och tillresta turister.

Övningsplats i över 100 år

Redan under den första sommaren övades brobyggge. Den första krigsbron vid Sand byggdes den 31 juli 1880 och tog 1 timme och 47 minuter att färdigställa. Förhållandena vid broslagningsplatsen ställde höga krav både på befäl och manskap, och platsen blev också mycket användbar

för utprovning av ny bromateriel eftersom broarna ju måste hålla för allt tyngre fordon. I Älvkarleby övades broslagnings varje sommar fram till 1997 då Ing 1, Svea ingenjörkår (tidigare Pontonjärbataljonen) avvecklades. Militärlägret på Laxön överlämnades 1985 till Vattenfall. Både Laxön och broslagningsplatsen har efter 1985 respektive 1997 endast använts sporadiskt som militär lägerplats respektive för broslagningsövningar.

Militärmusiken på ön

Redan under inledningsåret 1880 fanns musikkåren med på Laxön. Kåren deltog med musik när truppen marscherade till och från Broslaget och konserterade även vid lunchuppehållet och i musikpaviljongen vid officersmässan. Ett populärt inslag i bygden var även dansmusiken som spelades på Laxöns dansbana dit ortsbefolkningen hade tillträde på onsdagar och lördagar. Musikkåren var liten till numerären och utgjordes endast av 10–12 musiker, från början enbart mässingsblåsare men under 1920-talet infördes även träblåsinstrument. Ing 1:s musikkår lades ner 1937 och därefter anlätades bland annat musikkåren från Hälsinge regemente i Gävle när det behövdes musik på Laxön.

Widqvist och Rydberg – två legendarer

Två av Sveriges absolut största marschkompositörer, Viktor Widqvist och Sam Rydberg, har båda varit verksamma vid Ing 1:s musikkår.

Viktor Widqvist (1881–1952) tillhörde musikkåren under åren 1898–1918. Därefter blev han utnämnd till musikdirektör i Fortifikationen och tjänstgjorde i Boden och Karlsborg fram till pensioneringen 1925. Det var under tiden vid Ing 1 som han komponerade sin mest kända marsch "Under blågul fana". Tillkomståret för marschen är okänt men den förekommer på noter 1916, och marschen blev antagen som Försvarsmaktens marsch 1999.

Andra av Viktor Widqvists marscher som fortfarande spelas är Mälardrottningen, Chefsmarsch och Norrlandsfärger. Vid sin tid på Laxön komponerade han även Älvkarlebyvalsens, daterad 1916 samt marschen "Från Broslaget".

Sam Rydberg (1885–1956) började sin militärmusikaliska bana som 13-åring vid Södermanlands regemente. Han kom till Ing 1:s musikkår 1906 där han blev musikledare 1928. Tre år senare blev han, i likhet med den fyra år äldre kollegan Widqvist, utnämnd till musikdirektör i Fortifikationen, en tjänst som han lämnade med pension 1935. Sam Rydberg komponerade uppemot 70 marscher och ett stort antal av dessa

är antagna som förbandsmarscher inom det svenska försvaret. I likhet med Viktor Widqvist inspirerades Rydberg av omgivningarna vid Älvkarlebyfallen vilket bland annat utmynnade i marschen "Till Laxön", komponerad i mitten av 1910-talet.

